

Certes i incertes sobre la independència de Catalunya

Pere Miret, economista i membre de la Sectorial d'Economia de l'Assemblea Nacional Catalana.

“... enfront de les incertes sobre el procés independentista es poden constatar algunes certes. La principal és que continuar pertanyent a l'Estat espanyol [...] aboca els ciutadans que viuen a Catalunya a un futur econòmic molt dolent [...] sigui quin sigui el color del Govern espanyol de torn [...] l'Estat espanyol escanya l'economia catalana.”

En el debat econòmic sobre el procés independentista a Catalunya sovint es diu que les incertes són dolentes per a l'economia, si s'allarguen. És cert que les incertes polítiques poden frenar la inversió i el consum i, consegüentment, afectar la marxa de l'economia, si bé també és cert que en la conjuntura econòmica sempre hi ha un grau menor o major d'incertes.

Pel que fa a l'actual fase del procés d'independència de Catalunya, que va agafar un fort impuls a partir de la gran manifestació multitudinària del 2012 després de consultes democràtiques arreu del territori, les dades econòmiques no mostren que les incertes sobre aquest procés hagin afectat negativament l'economia catalana. Efectivament, s'ha observat la tendència alcista de la creació neta d'empreses des del 2012 a Catalunya. A més de les dades d'un major dinamisme empresarial, la recuperació de l'economia catalana, amb un creixement del PIB superior al conjunt de l'espanyola, reforcen l'apreciació que, si de cas, el procés ha afectat positivament l'economia catalana.

D'altra banda, enfront de les incertes sobre el procés independentista es poden constatar algunes certes. La principal és que continuar pertanyent a l'Estat espanyol, que presenta un endeutament superior al 100 % del PIB, aboca els ciutadans que viuen a Catalunya a un futur econòmic molt dolent. I no únicament per això, sinó per les tendències seculares d'aquest estat quant a l'economia catalana, sigui quin sigui el color del Govern espanyol de torn. En efecte, l'Estat espanyol escanya l'economia catalana. No solament pel drenatge anual d'un dèficit fiscal a l'entorn del 8 % del PIB català i per l'ofec financer del Govern català, sinó per una política econòmica en contra que no deixa desenvolupar el gran potencial de l'economia catalana.

Així, per posar solament alguns exemples, mentre l'Estat espanyol malgasta en línies d'AVE infrautilitzades, no inverteix suficientment en la xarxa de rodalies de Catalunya, amb els consegüents perjudicis per als milers d'usuaris diaris. També frena el corredor Mediterrani, mentre intenta impulsar un irracional corredor ferroviari cap a Europa que passi per Madrid.

Una altra certa, però en positiu, és que amb la independència es podrà capgirar la situació. Si el Govern català disposés de tots els ingressos que genera l'economia catalana, l'actual dèficit públic es podria transformar en un superàvit, que permetria anar reduint l'endeutament. Amb una política econòmica favorable a l'economia catalana, per exemple, els costos de l'electricitat podran baixar sensiblement, de manera que s'afavorirà la competitivitat de les empreses catalanes. Així mateix, amb

l'eliminació del dèficit fiscal el PIB català augmentarà significativament i la taxa d'atur podria disminuir, si la població activa es mantingués en el nivell actual, fins al 7 % des del 16 % actual. D'aquesta manera, es reforçaria l'Estat del benestar.

En aquesta tessitura, la gran mobilització del passat 11 de setembre, amb més d'un milió de persones, a continuació de les altres quatre anteriors, palesa no solament la força i la profunditat del procés, sinó que apunta en el sentit que la independència és més a prop. Així mateix, la superació al final del setembre de la moció de confiança del Govern català i la consolidació de la majoria independentista al parlament català eliminen incerteses.

En definitiva, les incerteses han disminuït: la independència de Catalunya és propera. I hi ha algunes certeses. Una certesa és que la dependència de l'Estat espanyol aboca els ciutadans que viuen a Catalunya a un futur semicolonial. En canvi, la independència pot capgirar la situació en favor d'un futur més pròsper i amb més benestar per als ciutadans que viuen a Catalunya, i ens convé com abans millor.

Novembre 2016.